

300 anys de prohibició del català a Perpinyà

ARXIU / PERE CODONYAN

L'Ajuntament de Perpinyà commemora els 300 anys de prohibició del català amb un dictat popular. Això coincideix amb els darrers atacs a la llengua a Catalunya Nord.

El Castellet de Perpinyà, símbol de la fidelitat catalana de la vila. Fa 300 anys el rei francès Lluís XIV va il·legalitzar-hi el català.

PERE CODONYAN

El 2 d'abril de l'any 1700, un edicte del rei de França, Lluís XIV, va prohibir al Rosselló l'ús del català en els actes oficials i notariais sota pena de nul·litat. Aquesta clara violació del Tractat dels Pirineus, que en teoria garantia els usos i costums catalans, va marcar el començament de la persecució de la llengua i cultura catalanes a la Catalunya Nord, una persecució que encara dura avui dia. Per a commemorar el 300è aniversari d'aquest edicte i demostrar que, malgrat totes les mesures hostils, la llengua pròpia de les comarques del Rosselló, el Vallespir, el Conflent, la Cerdanya i el Capcir, encara continua viva, la regidoria de Cultura catalana de l'Ajuntament de Perpinyà en col·laboració amb altres associacions i entitats cata-

lanes, organitza el pròxim 4 de març, a les 3 de la tarda, un dictat en català. Aquesta prova popular d'ortografia inspirada en un costum escolar ben francès consisteix a llegir amb veu alta i intel·ligible un text inèdit escrit, en aquest cas, per l'escriptor Pere Verdager i la responsable del col·lectiu de professors per a adults, Empar Noguera. D'aquest text, conservat en secret per un notari, només se'n sap que tractarà del famós edicte reial i que inclourà un nombre important de paranys. Aquell que faci menys faltes guanyarà un viatge a Mallorca, i els qui en facin poques rebran diccionaris. "Es tracta de passar-s'ho bé —explica Pere Verdager—, aquest dictat és abans que tot un acte d'homenatge i respecte a la llengua catalana".

I és que tres segles després de l'edicte de Lluís XIV sembla que molt poques coses hagin canviat. Així el passat 16 de febrer el Consell d'Administració de la Universitat de Perpinyà va rebutjar el projecte de retolació bilingüe del campus universitari acordat dos dies abans pel Consell de la vida universitària. L'oposició a l'ús del català i a la seva normalització en el marc de la Universitat de Perpinyà no és nou. Des del 1986, l'Associació Catalana d'Estudiants reclama una major presència del català al campus, però sense èxit. Aquesta vegada va ser el mateix president de la universitat, Jean-Michel Hoerner, qui va fer la proposta, però davant de les reaccions d'hostilitat d'alguns membres del Consell, el projecte, que havia de ser votat per unanimitat, ni es va arribar

a presentar. La similitud del francès i el català, la por de crear un precedent irreversible, o el fet que altres llengües com l'àrab i el portuguès "que també es parlen a Perpinyà", poguessin pretendre el mateix tracte de favor, han estat alguns dels arguments usats pels opositors a la retolació també en català. Tot i això, el consell d'administració va acceptar per unanimitat que l'Ajuntament de Perpinyà es faci càrrec del cost i de la instal·lació de la versió catalana del rètol d'entrada de la universitat que celebra aquest any els 650 anys de la seva creació pel comte-rei Pere IV.

Com si això no fos prou, la setmana passada, el Ministeri d'Educació francès va fer arribar a les escoles catalanes, bretones, basques, occitanes i alsacianes la seva oferta per a integrar aquests centres a la xarxa pública. El text, que reconeix per primera vegada l'ensenyament per immersió lingüística, condiciona, entre altres coses, aquesta integració a un increment de l'aprenentatge del francès a partir del curs preparatori (1r), o sigui a la dilució del model pedagògic específic d'aquestes escoles. D'altra banda, l'estat no ofereix cap garantia per finançar les inversions de les escoles, i es qüestiona així el desenvolupament futur i la creació de nous centres escolars. Per tot i això les escoles han rebutjat radicalment la proposta ministerial.